

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

**Załącznik nr 1 do Regulaminu wyboru projektów dla Działania
FEDS.08.01 Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska
2021-2027**

**Szczegółowe standardy realizacji wsparcia
w ramach Działania FEDS.08.01 Programu Fundusze
Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027
w zakresie edukacji przedszkolnej**

Wrocław, sierpień 2023 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Informacje ogólne	4
3. Diagnoza potrzeb	5
4. Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych w nowych i/lub istniejących OWP	6
5. Wyposażenie i/lub doposażenie OWP w pomoce dydaktyczne, adaptacja pomieszczeń	8
6. Kompetencje kluczowe, przyszłości i zielone	8
7. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	10
8. Zatrudnianie nauczycieli w celu realizacji programów finansowanych ze środków unijnych	11
A. Zatrudnienie nauczycieli w OWP prowadzonym przez podmiot publiczny	11
B. Zatrudnienie nauczycieli w OWP prowadzonym przez podmiot niepubliczny	12
9. Wkład własny	13

1. Wstęp

Niniejszy dokument zawiera szczegółowe standardy realizacji form wsparcia związanych z realizacją projektów w ramach Działania FEDS.08.01 Dostęp do edukacji, typ projektu 8.1.A Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej. Dodatkowo dokument stanowi wskazówki dla Państwa jako Wnioskodawców, jak również wyciąg z przepisów unijnych, krajowych oraz [Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 i Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027](#). Dzięki niemu Instytucja Zarządzająca (IZ) Programem Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 określa dla Państwa minimalne wymagania dotyczące wybranych form wsparcia w ogłaszanych naborach.

W przypadku działań nieopisanych w niniejszym dokumencie, w sporządzanym przez Państwa wniosku o dofinansowanie projektu, muszą się Państwo kierować wskazanymi wyżej dokumentami oraz pozostałymi zapisami Regulaminu wyboru projektów. Jednocześnie powinni Państwo przyjąć założenie, że Instytucja Ogłaszająca Nabór (ION) nie narzuca dodatkowych ograniczeń niż te wynikające z zapisów Regulaminu wyboru projektów.

Zaplanowane przez Państwa działania, w szczególności w zakresie zatrudniania nauczycieli muszą być zgodne przede wszystkim z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. [Prawo oświatowe](#) (dalej: u.p.o.) oraz ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. [Karta Nauczyciela \(dalej: KN\)](#). Dodatkowo jesteście Państwo zobowiązani do przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.

2. Informacje ogólne

W ramach ogłaszanych naborów jesteście Państwo zobowiązani między innymi do przestrzegania następujących zasad:

- nabór kierowany jest do przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz innych form wychowania przedszkolnego **z wyłączeniem przedszkoli specjalnych oraz oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach i przedszkolach**;
- zalecamy Państwu, aby wnioskodawcą był organ prowadzący OWP.
W przypadku, gdy reprezentują Państwo podmiot nie będący organem prowadzącym OWP Państwa Partnerem musi być organ prowadzący taką placówkę. W takiej sytuacji wnioskodawca powinien uzyskać zgodę organu prowadzącego OWP na realizację działań w placówce,
- w każdym realizowanym przez Państwa Projekcie wsparciem należy objąć kadrę uczącą/zarządzającą OWP,
- działaniami uzupełniającymi do obligatoryjnego typu projektu 8.1.A mogą być następujące typy projektów ujęte w SzOP Programu FEDS 2021-2027, tj. 8.1.D, 8.1.E, 8.1.F. W przypadku typów 8.1.D, 8.1.E, 8.1.F ION nie określa dodatkowych wymogów dotyczących realizacji projektu ponad te opisane w regulaminie wyboru projektów,
- podjęte w ramach projektu działania powinny uwzględniać indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci objętych wsparciem,
- zalecamy Państwu abyście w projektach wykorzystywali nowoczesne, cyfrowe metody uczenia się oraz innowacyjne pomoce dydaktyczne dostosowane do wieku i stopnia rozwoju,
- zabrania się prowadzenia w ramach projektu wszelkich działań sprzecznych z zasadą DNSH („nie czyń poważnych szkód”),
- prowadzone w ramach projektu interwencje mają być wolne od stereotypów płciowych, a także mają wspierać przełamywanie tych stereotypów,
- działania podejmowane w ramach projektów mają charakter uzupełniający do działań realizowanych z innych środków w tym środków budżetu państwa lub

jst, oznacza to, że środki przyznane na dofinansowanie projektu nie mogą zastępować innych źródeł finansowania,

- projekty realizowane ze środków EFS+ mogą korzystać z rozwiązań wypracowanych na poziomie centralnym, natomiast nie mogą powielać działań na poziomie krajowym (zarówno ze środków EFS+, jak i źródeł krajowych),
- realizowane przez Państwa wsparcie powinno wykorzystywać zasoby dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej lub wdrażać modele wypracowane w ramach PO WER (jeśli dotyczy, tj. w danym obszarze istnieją zasoby lub wypracowano modele).

3. Diagnoza potrzeb

Bez względu na typ projektu, który planują Państwo realizować, na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, jesteście zobowiązani do opracowania Diagnozy potrzeb OWP. Sporządzona przez Państwa diagnoza nie powinna zawierać danych starszych niż te sprzed 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Diagnoza powinna stanowić podstawę do realizacji działań projektowych, tj. stanowić uzasadnienie dla podjętych w ramach projektu interwencji.

Diagnoza potrzeb jest dokumentem niezbędnym, który może podlegać kontroli Instytucji Zarządzającej. W związku z tym jesteście Państwo zobowiązani, do zachowania i do udostępnienia na żądanie IZ diagnozy w formie elektronicznej.

Diagnoza i wnioski z przeprowadzonej diagnozy potrzeb muszą być zatwierdzone przez organ prowadzący oraz muszą być częścią opisu działań projektowych zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu.

Diagnoza potrzeb musi być przygotowana i przeprowadzona przez OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym. Podmiot przeprowadzający diagnozę może skorzystać ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkół w realizacji zadań dydaktycznych i

wychowawczych, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych.

Diagnoza potrzeb ma zawierać także **analizę potrzeb kadry placówki**, w tym nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji, w tym zawodowych oraz zapotrzebowania na doszkąłcanie (np. kursy, szkolenia, studia podyplomowe, coaching, tutoring, mentoring i inne formy wsparcia kadry). Nie zwalnia to jednak Państwa z konieczności ujęcia w działaniach projektowych co najmniej jednej z niżej wymienionych form wsparcia dla kadry OWP w zakresie:

- pedagogiki małego dziecka,
- doskonalenia metodyki pracy z dziećmi,
- rozwoju kompetencji kluczowych,
- w obszarze diagnozy i potencjalnych problemów rozwojowych na wczesnym etapie.

W przypadku działań projektowych mających na celu tworzenie nowych miejsc przedszkolnych diagnoza ma zawierać także analizę sytuacji demograficznej na terenie realizacji projektu. Z dokumentu ma wynikać, że liczba utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na tego typu usługi.

Jednocześnie informujemy Państwa, że **diagnoza potrzeb nie jest finansowana** ze środków Programu FEDS 2021-2027.

4. Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych w nowych i/lub istniejących OWP

Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych musi wynikać wprost z zapisów Diagnozy potrzeb, tak by były tworzone na obszarach gdzie występują rzeczywiste deficyty i potrzeby w tym zakresie. Zalecamy, aby przy tworzeniu nowych miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnili Państwo ich powstanie również z przeznaczeniem dla dzieci z niepełnosprawnością i/lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Nowe miejsca wychowania przedszkolnego są tworzone:

- a) w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po byłych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, itd., albo
- b) w budynkach innych niż wymienione w punkcie a), w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia, albo
- c) w funkcjonujących OWP albo
- d) w nowej bazie lokalowej.

Jesteście Państwo zobowiązani do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez **okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu**. Trwałość to instytucjonalna gotowość placówki do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego finansowanych ze środków innych niż europejskie. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym placówki (lub innym równoważnym dokumencie w przypadku placówek niepublicznych) miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie.

Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej, w obszarze objętym działaniami projektowymi, może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego.

W realizowanym przez Państwa projekcie tworzenie nowych miejsc przedszkolnych nie może być jedyną interwencją. W działaniach projektowych musicie Państwo również ująć zadania związane ze wsparciem kadry przedszkola (zgodnie z kryterium merytorycznym specyficznym nr 1) oraz zaplanować jedną z form wsparcia dzieci wskazaną w kryterium merytorycznym specyficznym nr 2.

W przypadku tworzenia nowych miejsc przedszkolnych możecie Państwo uzyskać dofinansowanie również na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z ich utrzymaniem w okresie trwania projektu.

5. Wyposażenie i/lub doposażenie OWP w pomoce dydaktyczne, adaptacja pomieszczeń

Jeżeli planujecie Państwo wyposażenie lub doposażenie swoich placówek w pomoce dydaktyczne to musicie Państwo przeprowadzić w tym zakresie diagnozę i wpisać te informacje do Diagnozy potrzeb. Diagnoza powinna zawierać wnioski z przeprowadzonego spisu inwentarza oraz oceny stanu technicznego posiadanego wyposażenia. W przypadku gdy projekt dotyczy wyłącznie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych ten element diagnozy nie jest wymagany.

Dodatkowo musicie Państwo pamiętać, że zakupione przez Was środki dydaktyczne przede wszystkim muszą wykorzystywać nowoczesne metody nauczania i metodyki kształcenia.

Wyposażenie/doposażenie OWP nie może pokrywać się ze wsparciem realizowanym ze środków krajowych czy unijnych.

Adaptacja pomieszczeń, wyposażenie i/lub doposażenie OWP może być realizowane jedynie jako wsparcie uzupełniające do działań skierowanych do uczestników projektu i musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb (z wyjątkiem sytuacji tworzenia nowych miejsc przedszkolnych).

Podsumowując, zakup sprzętu nie może stanowić jedyne lub głównego celu projektu i musi być niezbędny do osiągnięcia celu projektu.

6. Kompetencje kluczowe, przyszłości i zielone

Początkiem procesu kształtowania i rozwijania ww. kompetencji u dziecka jest jego uczestnictwo w różnych formach wychowania przedszkolnego.

Kompetencje kluczowe zostały określone w [zaleceniu Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie \(DZ. U. UE C 189 z 04.06.2018 r., str. 1\)](#) i są to kompetencje:

- w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- w zakresie wielojęzyczności,
- matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- cyfrowe,
- osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
- obywatelskie,
- w zakresie przedsiębiorczości,
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej)

Oprócz umiejętności kluczowych już w wieku przedszkolnym można wprowadzać naukę kompetencji przyszłości, np. wnioskowanie, nieszablonowe myślenie i kreatywna adaptacja rozwiązań, interdyscyplinarność, myślenie projektowe, analiza i ocena ryzyka, odpowiedzialne podejmowanie decyzji, biegłość w obsłudze nowych mediów, programowanie, inteligencja społeczna, współpraca w różnorodności. Przykładem zajęć z zakresu kompetencji przyszłości mogą być zajęcia w modelu STREAM, o których możecie Państwo przeczytać na stronie [www](#). Zalecamy prowadzenie tych zajęć w formie projektu.

Dodatkowo w ramach projektu zalecamy Państwu zaplanować, dla każdego dziecka - uczestnika projektu, działania z zakresu kompetencji zielonych jako wstęp do działań z zakresu edukacji klimatycznej.

Zajęcia podnoszące ww. umiejętności i kompetencje uczniów/kadry pedagogicznej i zarządzającej szkołą/placówką oświatową muszą być realizowane jako uzupełnienie działań podjętych na rzecz wsparcia edukacji przedszkolnej, by zachować zgodność z Kryterium merytorycznym specyficznym pn. Kryterium formy wsparcia dla dzieci.

7. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Zasady organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. (dalej: r.p.p.sz.). Udzielając pomocy psychologiczno-pedagogicznej w ramach działań projektowych są Państwo zobowiązani do przestrzegania zapisów ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 2 r.p.p.sz. pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi przedszkolu polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole i placówce, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.

Przedszkole publiczne zatrudnia psychologa na podstawie art. 10 KN, czyli w formie umowy o pracę lub mianowania. Natomiast w przedszkolu niepublicznym psychologa zatrudnia się na podstawie art. 10a KN, tj. na umowę cywilną w przypadku nauczycieli prowadzących zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami w wymiarze nie wyższym niż 4 godziny tygodniowo, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy.

ION rekomenduje zakładanie kącika lub sali wyciszenia w podmiotach objętych interwencją w projekcie. Taka forma wsparcia służy dzieciom do odstresowania się, wyregulowania napięć i odpoczynku dla przeciążonego układu nerwowego celem powrotu do równowagi. Miejsca te mogą być wyposażone w namiot, rozkładany domek, pufy, worki sako, hamak, wiszące gniazdko, poduchy, duże pluszaki, gniotki lub inne przedmioty pomocne w wyciszeniu.

8. Zatrudnianie nauczycieli w celu realizacji programów finansowanych ze środków unijnych

W przypadku chęci zatrudnienia w realizowanym przez Państwa projekcie nauczyciela powinni Państwo kierować się w szczególności zasadami określonymi w przepisach krajowych, tj. u.p.o i KN.

A. Zatrudnienie nauczycieli w OWP prowadzonym przez podmiot publiczny

W przypadku realizacji zajęć finansowanych ze środków unijnych przez nauczycieli publicznych przedszkoli, zgodnie z zapisami art. 35a KN, za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć przysługuje nauczycielowi wynagrodzenie w wysokości ustalonej w sposób określony w art. 35 ust. 3 ww. ustawy, czyli tak jak za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy. Zajęcia te prowadzone są bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz. Na prowadzenie tych zajęć nauczyciel musi wyrazić zgodę i nie są one wliczane do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.p.o. w uzasadnionych przypadkach w przedszkolu publicznym może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania (np. robotyka, szachy, itp.), posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Dodatkowo w OWP, za zgoda kuratora, może być zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, a posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć, np. zatrudnienie rehabilitanta, fizjoterapeuty.

Osobę taką zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, z zastrzeżeniem, że do tej osoby stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru

godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli oraz ustala się jej wynagrodzenie nie wyższe niż 184% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. Organ prowadzący przedszkole może upoważnić jego dyrektora, w indywidualnych przypadkach, do przyznania wynagrodzenia w wyższej wysokości. Dodatkowo proszę pamiętać, że przeciwko osobie zatrudnionej w przedszkolu publicznym na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy nie może toczyć się postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne oraz nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W związku z tym musi ona, przed nawiązaniem stosunku pracy, przedstawić dyrektorowi przedszkola informację z Krajowego Rejestru Karnego.

Podsumowując, osobę nie będącą nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania należy zatrudnić na umowę o pracę.

B. Zatrudnienie nauczycieli w OWP prowadzonym przez podmiot niepubliczny

W sytuacji, gdy są Państwo osobami fizycznymi oraz osobami prawnymi niebędącymi jednostkami samorządu terytorialnego i prowadzicie przedszkole publiczne, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, przedszkole niepubliczne lub niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego nauczycieli zatrudniacie na podstawie umowy o pracę – zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy lub na innej podstawie niż umowa o pracę. Należy pamiętać, że nauczyciel zatrudniony na podstawie innej niż umowa o pracę prowadzi zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami w wymiarze nie wyższym niż 4 godziny tygodniowo, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy, np. wykonywanie pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Nauczyciel prowadzący zajęcia na innej podstawie niż umowa o pracę musi spełniać warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 (nie

toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne, a także nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe) i stosuje się odpowiednio art. 10 ust. 8a KN (nauczyciel obowiązany jest przedstawić dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego). Należy również spełnić warunki kwalifikowalności wydatków związanych z angażowaniem personelu w projekcie określone w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Wskazano w nich, że wydatkami niekwalifikowanymi są koszty zaangażowania pracownika beneficjenta na podstawie umowy cywilnoprawnej innej niż umowa o dzieło, z wyjątkiem przypadków, gdy szczególne przepisy dotyczące zatrudniania danej grupy pracowników uniemożliwiają wykonywanie zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy.

9. Wkład własny

Dopuszcza się możliwość pobierania opłat od rodziców dzieci uczęszczających do OWP objętych wsparciem w ramach projektu. Powyższe opłaty mogą mieć formę np. tzw. chesnego lub/i opłat z tytułu korzystania z opieki i edukacji ponad wymiar godzinowy wynikający z realizacji podstawy programowej lub/i opłat za wyżywienie. Rekomendujemy, aby wszelkie opłaty pobierane od rodziców stanowiły wkład własny do projektu. Informacja o zaplanowaniu pobierania opłat od rodziców, w tym informacja o wysokości pobieranych opłat, powinna być zawarta w treści wniosku o dofinansowanie. Należy również mieć na uwadze, że możliwość wykorzystania opłat od rodziców w projektach przedszkolnych jako wkład własny do projektu, nie może ograniczać udziału w projekcie grupom docelowym wspieranym w ramach projektów EFS+.